

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет початкової освіти

Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Лабораторія модернізації початкової освіти

Науково-методичний центр інноваційних освітніх технологій

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Бердянський педагогічний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ПНУ)

ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Всеукраїнська науково-практична

інтернет-конференція

6-7 жовтня 2022 року

(матеріали конференції)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет початкової освіти

Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Лабораторія модернізації початкової освіти

Науково-методичний центр інноваційних освітніх технологій

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Бердянський педагогічний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ПНУ)

ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція 6-7 жовтня 2022 року
(матеріали конференції)

Умань

2022

2

Головний редактор:

Комар О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, завідувач лабораторії «Модернізації початкової освіти» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Кравчук О. В., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Грітченко Т. Я., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лоюк О. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Роєнко Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Торчинська Т. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Шевчук І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чучаліна Ю. М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Байдюк Л. М., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Пісняк В. С., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гаращук Є. М., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Загоруйко Н. П., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Відповідальний за випуск збірника:

Якимчук Б. А., кандидат психологічних наук, професор, декан факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 4 від 06 жовтня 2022 року)

- Тенденції** сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи : зб. матеріалів
Т33 Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (6-7 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т початкової освіти [та ін.] ; [голов. ред. О. А. Комар ; редкол.: О. В. Кравчук, Т. Я. Грітченко, О. В. Лоюк [та ін.] ; відп. за вип. Б. А. Якимчук]. – Умань, 2022. – 209 с.

УДК 378.018.8:373.3.011.3-051](06)

До збірника увійшли матеріали конференції учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи» у яких науковці розглядають актуальні питання підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

ЗМІСТ

Акімова Олена Михайлівна

Литвин Єлизавета Анатоліївна

*ПОРТФОЛІО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ 9*

Артюх Дарина Михайлівна

Бура Анна Володимирівна

Науковий керівник: Матвієнко Олена Валеріївна

*ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ 13*

Байдюк Любов Миколаївна

*ІНТЕНСИФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ НУШ 17*

Білуха Лоліта Анатоліївна

Шляховська Катерина Сергіївна

Науковий керівник: Роєнко Людмила Миколаївна

*ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ МАЛИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ЖАНРІВ ЯК ЗАСІБ
СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ В
УМОВАХ НУШ..... 20*

Блудова Юлія Олександрівна

Клименко Ольга Вячеславівна

*ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ЯК АКТИВНОГО МЕТОДУ
НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ 23*

Бондаренко Людмила Сергіївна

*ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШЛЯХОМ
ВИКОРИСТАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ 27*

Борисьонюк Максим Олегович

*ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ ЯК СКЛАДНИК ЇХ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 32*

Ван Жуньдун

*ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ..... 35*

Васютіна Тетяна Миколаївна

*ВТІЛЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ПРИРОДНИЧОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ 38*

Візавер Вікторія Арпадівна <i>ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	40
Вінд Діана Вікторівна <i>ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН В СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	42
Гафарова Азіза Саїдівна <i>ЗГУРТУВАННЯ ДИТЯЧОГО КОЛЕКТИВУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	46
Греба Ілдіко Золтанівна <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В БЕЛЬГІЇ</i>	50
Губарева Дар'я Вячеславівна Глобенко Наталія Віталіївна <i>КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ УСНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ АРТТЕРАПІЇ</i>	53
Гудовсек Оксана Анатоліївна <i>СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ – ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	56
Довга Тетяна Яківна <i>САМОМЕНЕДЖМЕНТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	61
Загоруйко Наталія Павлівна <i>ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ</i>	65
Качерова Ольга Георгіївна <i>ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКИХ СМАКІВ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ</i>	68
Комар Ольга Анатоліївна <i>ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ЗАНЯТЬ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ</i>	70
Котелянець Наталка Валеріївна <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ</i>	76
Красовська Ольга Олександрівна <i>АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	81
Кузнецова Оксана Вікторівна <i>ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	85

Летяга Ірина Анатоліївна <i>Науковий керівник: Торчинська Тамара Анатоліївна</i> <i>РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА</i>	89
Лоюк Оксана Вікторівна Кифоренко Катерина Миколаївна <i>ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПАМ'ЯТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	93
Малишевська Ірина Анатоліївна <i>ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ</i>	97
Матвієнко Олена Валеріївна <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ</i>	100
Матвієнко Олена Валеріївна Лісовська Катерина Андріївна <i>ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	104
Нагорна Вікторія Володимирівна <i>Науковий керівник: Роєнко Людмила Миколаївна</i> <i>ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ</i>	108
Одарченко Вероніка Ігорівна <i>ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ</i>	111
Остроушко Лілія Ігорівна <i>Науковий керівник: Грітченко Тетяна Яківна</i> <i>ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ (СУБ'ЄКТНОЇ) МОДЕЛІ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ, ЩО ФОРМУЄТЬСЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	115
Пахаренко Яна Сергіївна <i>Науковий керівник: Лоюк Оксана Вікторівна</i> <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	118
Петриченко Лариса Олексіївна <i>УПРОВАДЖЕННЯ РИНКОВОЇ МОДЕЛІ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ</i>	122
Пісняк Валентина Степанівна <i>СИСТЕМНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ОСВІТЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ</i>	125

Поліщук Ольга Анатоліївна <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	130
Поліщук Ольга Павлівна <i>ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	134
Попов Микита Олександрович <i>АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ</i>	139
Пріма Раїса Миколаївна Панкова Олена Юріївна <i>ФЕНОМЕНИ «ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ» І «ПЕДАГОГІЧНА КРЕАТИВНІСТЬ» У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ</i>	142
Радул Ольга Сергіївна <i>ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ</i>	146
Репко Володимир Андрійович <i>Науковий керівник: Лоюк Оксана Вікторівна</i> <i>СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА»</i>	150
Росенко Людмила Миколаївна <i>ЗАСОБИ СТИМУЛЮВАННЯ ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ</i>	153
Саханда Марина Сергіївна <i>Науковий керівник: Торчинська Тамара Анатоліївна</i> <i>РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ І НАВИЧОК НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ</i>	157
Семенюк Інна Юріївна <i>ВИХОВНИЙ ВПЛИВ КОЛЕКТИВУ НА ПІЗНАВАЛЬНУ АКТИВНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	161
Силенко Надія Іванівна <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	165
Стельмашук Жанна Григорівна <i>ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНOSTІ УЧНІВ В НУШ</i>	169
Ткаченко Ольга Михайлівна <i>ФОРМУВАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ</i>	173

Торчинська Тамара Анатоліївна <i>СУЧАСНА ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛЬСЬКИХ КАДРІВ ДО ОНОМАСТИЧНОЇ РОБОТИ ЯК ГАЛУЗІ НАУКИ ПРО МОВУ</i>	177
Федотова Світлана Олександрівна <i>ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТВОРІВ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО</i>	181
Хом'як Ольга Анатоліївна Шмалюх Оксана Олександрівна <i>ВПЛИВ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»</i>	185
Чабала Уляна Андріївна Максименко Ангеліна Михайлівна <i>Науковий керівник: Васютина Тетяна Миколаївна</i> <i>ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ</i>	188
Чучаліна Юлія Миколаївна <i>ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ</i>	191
Шкабаріна Маргарита Андріївна <i>АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	199
Штурба Антоніна Олегівна <i>НАВЧАЛЬНІ ЦЕНТРИ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	201
Юрченко Оксана Володимирівна <i>РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ</i>	205

коли кожен член соціальної групи, громади несе відповідальність не тільки за своїх, а й за чужих дітей (не замислюючись, допоможе малюкові, похвалить дитину за хороший вчинок, зробить зауваження пустуну, розповість його батькам про його погану поведінку тощо); побут як засіб виховання дозволяє побачити педагогічний сенс у будь-якій, навіть самій звичайній побутовій ситуації (нагадати дитині про її обов'язки в роботі по господарству, що треба першим привітатися зі старшими).

Стельмашук Жанна Григорівна
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії і методики виховання
*Рівненський державний гуманітарний
університет*
м. Рівне, Україна

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНOSTІ УЧНІВ В НУШ

Із прийняттям Концепції Нової української школи проблема забезпечення шкільної дисципліни та виховання дисциплінованості не втратила своєї актуальності, а проактивний підхід до дисципліни та впровадження правил було визнано важливими складовими ефективного управління класом [4].

Відтак, уміння реалізовувати проактивний підхід до виховання дисциплінованості в освітньому процесі Нової української школи є одним з показників професіоналізму учителя.

Професійна підготовка у закладі вищої освіти повинна передбачати створення умов для формування готовності майбутніх учителів початкових класів до впровадження проактивного підходу до виховання особистості.

Готовність – необхідна підготовка до чого-небудь; доведення до повної готовності; стан чи властивість людини, що може і бажає будь-що виконати [1].

Дослідниця І. Дичківська готовність розглядає як «активно-діяльнісний стан особистості, установку на певну поведінку, мобілізованість сил на виконання завдання. ...зумовлюється багатьма факторами, найважливішими з яких є система методів і цілей, наявність професійних знань і вмінь, безпосереднє включення особистості у діяльність, у процесі якої найбільш активно формуються потреби, інтереси і мотиви здобуття суттєвих, значущих, найбільш сучасних знань і вмінь» [3, с. 146].

Аналіз тлумачення поняття «дисциплінованість» у наукових джерелах дав змогу зробити висновок, що загалом дисциплінованість трактується як інтегральна морально-вольова якість особистості учня, що тісно пов'язана з поняттям «дисципліна» і є своєрідним стримувальним началом у вчинках особистості.

С. Гончаренко зазначав, що «виховання дисциплінованості як однієї з моральних рис особистості включає: усвідомлення учнями норм і правил дисципліни; виховання навичок і звичок дисциплінованої поведінки; організацію їхньої щоденної практичної дисциплінованої поведінки (чіткий режим і педагогічно грамотна організація навчання, праці, дозвілля); формування вольових рис [2, с.126].

У психологічній енциклопедії (2006) проактивність розглядається як діяння та спосіб життя, коли людина не реагує на впливи ззовні, а сам виявляється автором впливів, обирає свої дії сам, запускає їх за своєю ініціативою, випереджаючи впливу на себе і формуючи потрібні реакції в оточуючих [5].

Особливістю проактивного підходу до дисципліни є те, що правила як позитивні висловлювання окреслюють принципи поведінки учнів у класі і створюються спільно вчителем з учнями, а про дисципліну можна говорити за умови взаємоповаги та піклування учнів і вчителя один про одного, відповідального ставлення до завдань та речей. Також він передбачає певні способи запобігання та реагування на порушення, пов'язані з дотриманням дисципліни.

Відтак, вчитель має уміти домогтися, аби діти усвідомлювали глибинні цінності та цілі, приймати усвідомленні рішення, діяти згідно з життєвими принципами, протистояти складним обставинам з власної волі і нести за це відповідальність. Дитина повинна розуміти правила і заведені порядки, межі дозволеного, усвідомлювати потенційні наслідки від їх невиконання.

Вчитель має розуміти, що у кожного порушення є причини, які важливо виявити та зрозуміти; кожне порушення індивідуальне, отже, і стратегії вирішення мають бути різними, однак у межах основних положень особистісно орієнтованої моделі освіти.

На підставі аналізу понять «дисципліна», «дисциплінованість», врахування основних положень проактивного підходу, тлумачення поняття «готовність майбутніх учителів» визначаємо готовність майбутніх учителів початкових класів до впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості учнів в НУШ як інтегровану якість особистості, сформовану внаслідок професійної підготовки, що відображає позитивну мотивацію до вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням дисципліни, виховання дисциплінованості як морально-вольової якості особистості на основі ключових положень проактивного підходу, прагнення до фахової самореалізації, підґрунтям яких є запас професійних знань, умінь і навичок, практичного досвіду з питань впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості особистості в НУШ, а також наявність особистісних якостей, необхідних для його реалізації, уміння здійснювати самоаналіз результатів педагогічних дій, зіставляючи їх з поставленою педагогічною метою.

Отже, готовність майбутніх учителів початкових класів до впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості учнів в НУШ стає результатом набуття ними спеціальних фахових знань та соціальних відносин під час освітнього процесу у ЗВО та являє собою сукупність взаємозв'язаних компонентів:

1. Мотиваційний – наявність стійкої педагогічної потреби, спрямованості інтересів, усвідомленого ставлення майбутніх

учителів початкових класів до впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості в НУШ.

2. Когнітивний – розуміння сутності понять «проактивність», «проактивний підхід», «дисципліна» та «дисциплінованість», їх взаємозв'язку, ґрунтовне знання ознак дисципліни в НУШ, видів проблем, пов'язаних з поведінкою, обізнаність зі способами їх запобігання, стратегіями та принципами реагування на порушення, пов'язані з дотримання дисципліни відповідно до ключових положень проактивного підходу.

3. Процесуальний – сформованість умінь та навичок використовувати проактивний підхід до виховання дисциплінованості в освітньому процесі НУШ.

4. Рефлексивний – здатність самоаналізу власних дій щодо вирішення проблеми виховання дисциплінованості дітей молодшого шкільного віку на засадах проактивного підходу.

Отже, формування готовності майбутніх учителів початкових класів до впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості учнів в НУШ являє собою цілеспрямований та організований процес впливу на свідомість, почуття, волю особистості здобувача вищої освіти з метою набуття ним позитивної мотивації до вирішення означеної проблеми, системи знань, умінь та навичок, практичного досвіду з питань впровадження проактивного підходу до виховання дисциплінованості в освітньому процесі початкової школи на рефлексивній основі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови/Уклад. І голов. Ред..В. Т. Бусел. Київ: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. 1440с.

2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. 2-ге вид., допов. й виправ. Рівне: Волинські обереги, 2011. 552 с.

3. Дичківська І. М. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів до інноваційної педагогічної діяльності: дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 /

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2018. 483 с.

4. Концепція нової української школи: Рішення колегії МОН України від 27.10.2016 №10. URL: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczercziya.pdf> (дата звернення: 26.09.2022).

5. Психологическая энциклопедия / Под ред. Р. Корсини, А. Ауэрбаха. Санкт-Петербург: Питер, 2006. 1096 с.

Ткаченко Ольга Михайлівна
доктор педагогічних наук, професор
кафедри дошкільної та початкової
освіти,
*Центральноукраїнський державний
педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
м. Кропивницький, Україна*

ФОРМУВАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Євроінтеграційні процеси, які відбуваються в Україні, зумовлюють переосмислення ролі вчителя в освітньому процесі, актуалізують партнерство як важливу стратегію взаємодії педагога, зокрема і з батьками учнів. Цей напрям діяльності має особливу вагу для вчителя початкової школи, оскільки від якості роботи вчителя цієї ланки освіти з батьками залежить ефективність формування особистості учнів.

Ідеї педагогіки партнерства знайшли розвиток у наукових працях та педагогічній діяльності А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського, О. А. Захаренка, Ш. О. Амонашвілі та інших вчених. Окремі теоретичні аспекти проблеми організації професійного спілкування, партнерської взаємодії педагога відображено в роботах І. А. Зязюна, В. А. Кан-Калика, Л. В. Корінної, О. П. Коханової, В. А. Семиченко. Уточнення змісту